



#OkBoomer

DOOR PIET HEIN COEBERGH

‘Onze jeugd heeft tegenwoordig slechte manieren, minachting voor het gezag en geen eerbied voor ouderen. Jonge mensen spreken hun ouders tegen, houden hun mond niet in gezelschap en tiranniseren hun leraren.’ Sommigen schrijven dit citaat toe aan Socrates (469–399 voor Christus). Gijsbert van Hall gebruikte het als burgemeester van Amsterdam in een reactie op een straatproer in 1966 en haalde daarmee de New York Times. Historicus Rutger Bregman gebruikte het in een opiniestuk in de Volkskrant in 2013 als reactie op een fatsoensoffensief van toenmalig minister Plasterk van onderwijs. Jammer dat het citaat geen bron heeft en waarschijnlijk een verzinsel is. Een zoveelste bewijs dat verzinsels geen belemmering hoeven te zijn voor ruimte in een kwaliteitskrant. En een illustratie dat gedachten over generatieverschillen makkelijk op drijfzand berusten.

De jeugd van tegenwoordig is (behalve een geweldige rapgroep) een stoffige aantijging dat jongeren de wereld niet serieus nemen en met de pet gooien naar normen en waarden. Het concept generatiekloof gaat al generaties mee. In de top2000, het Nederlandse overzicht van de beste mainstreamliedjes, staan al decennia opstandig bedoelde klassiekers als ‘Satisfaction’, ‘My Generation’, ‘Je wordt ouder papa’ en

‘Papa don’t preach’. Iets meer underground is de rockklassieker ‘Ouwe lullen moeten weg’ uit 1984.

Minstens een generatie verwijten rebels aandoende groeperingen, van Geenstijl tot Jongerenbeweging G500 (2012-2013), de Babyboomers (geboren tussen 1940-1955) conservatisme en machtsmisbruik. Volgende generaties zouden er last van hebben. Dat zijn volgens adviesbureau Youngworks: Generatie X, de Patatgeneratie, Millennials/Generatie Y, Generatie Z en de nu nog minderjarige Generatie Alpha. Een recente uiting van onvrede over Babyboomers is de meme #OkBoomer, begonnen als reactie op een filmpje van een oudere man die de generaties Y en Z een Peter Pan-syndroom verwijt. In 2019 zijn bijna vijftig miljoen video’s op sociaal medium TikTok getagged met #OkBoomer.

Hebben we in Nederland een generatiekloof, bijvoorbeeld tussen babyboomers en millennials? In het rapport ‘Wisseling van de wacht: generaties in Nederland’ schreef het SCP in 2010 (oké, al bijna een generatie geleden) dat het in Nederland nogal meevalt met generatieverschillen. Vrij vertaald is het wetenschappelijk gehalte van denken in generaties vergelijkbaar met denken in sterrenbeelden. En sterrenbeelden hebben, zoals stereotypen, bijgeloof, fake news, Simon Sinek en generatiemodellen, een zodanige zeggingskracht dat maar weinigen zich aan hun verleidelijke simpelheid kunnen onttrekken.

Wat vindt u van onderstaande ervaringen van mij en collega-docenten in het hoger onderwijs en senior adviseurs bij communicatiebureaus met studenten en stagiairs, ofwel de jeugd van tegenwoordig?

- In de klas of op het werk oksels sprayen, nagels lakken en make-up bijwerken.
- Terwijl je als docent antwoord geeft een gesprek met een klasgenoot aanknopen.
- Kauwgom pakken en gebruiken tijdens een gesprek.
- Geen mail foutloos kunnen schrijven maar wel vanaf aanvang aan managementoverleg van het bureau willen deelnemen.
- Lunchen met je vriendin (van buiten het bureau) in het bedrijfskeukentje en om privacy vragen aan de vaste medewerkers.

Zijn dit voorbodes van een culturele verandering en omverwerping van huidige mores of slechts onschuldige en kinderlijke uitingen van ongemakkelijk volwassen worden? Wellicht moeten (hoge)scholen en bedrijven cursussen verzorgen zoals te vinden op bijna dode websites als etiquette.nl, beatrijs.com en etiquetteregels.eu. Hoe dan ook, de jeugd van tegenwoordig went lastig.

PIET HEIN COEBERGH is lector aan Hogeschool Leiden, docent aan de Erasmus Universiteit en verbonden aan Lewin associates.

